نامه به سردبیر

نقد مقاله:

ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر اساس مدل سروکوال

آزاده نوری، اکرم ثناگو*، لیلا جویباری

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی/ ۱۳۹۵، ۱٦(۱۹): ۱۷۹ تا ۱۸۱

سردبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

امروزه توسعه علمی هر کشور از طریق فعالیت‌های علمی پژوهشگران آن کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد و از این رو ارزیابی فعالیت‌های علمی ضرورت می‌یابد(۱). نقد در ابعاد مختلفی معنا و مفهوم پیدا می‌کند و تفکر نقادانه کمک می‌کند تا ابعاد مختلف موضوعات و ارتباط منطقی بین آنها راحت‌تر شناخته شوند. در راستای این امر، افزایش کیفیت مقالات علمی ضروری و اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. نقد مقاله یکی از راه‌های بررسی کیفیت مقالات علمی است که به نویسندگان و خوانندگان نکات مبهم موجود را رهنمون می‌سازد. در دوره ۱۵، شماره ۷۷، ۱۳۹٤ مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی مقاله‌ای با عنوان ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر اساس مدل سروکوال به چاپ رسیده است(۲)، ضمن تشکر از تیم محترم تحقیق جهت چاپ مقاله‌ای در این راستا، نکاتی چند قابل ذکر است. چکیده مطالعه بر اساس چک لیست استروب خلاصه‌ای متوازن از آنچه انجام شده و آنچه بدست آمده است است(۳)، در قسمت نتایج از چکیده بهتر است بعد از ذکر بیش‌ترین شکاف که مربوط به بعد هم‌دلی است، کم‌ترین شکاف که مرتبط با بعد تضمین بوده است، نیز ذکر گردد. نیز در قسمت روش‌ها از چکیده مقاله نرم‌افزار آماری مورد نظر نیز بیان گردد.در روش انجام پژوهش معیار انتخاب شرکت‌کنندگان ذکر نگردیده است. سه جنبه کلیدی مطالعات توصیفی طراحی سؤالات، نمونه‌گیری، و جمع‌آوری داده‌ها است. هدف از انجام مطالعه توصیفی، این است که مورد نیاز باشد، معتبر و دقیق باشد. و یک موضوع کلیدی کاهش اشتباه در طول فرایند است. توجه کم به هر کدام از این سه جنبه می‌تواند منجر به تولید نتایج ضعیف شود(٤). در مطالعه حاضر نحوه جمع‌آوری داده‌ها، ذکر گردیده است. و نیز نحوه جلب مشارکت پاسخ‌دهندگان، اما ذکر نشده که اگر فرد یا افرادی حاضر به همکاری نبودند، پژوهشگر چه برخوردی داشته است؟

در قسمت نتایج در بررسی فرض نرمال بودن داده‌ها، که با استفاده از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف انجام شده

* **نویسنده مسؤول:** دکتر اکرم ثناگو (دانشیار)، دکتری آموزش پرستاری، مرکز تحقیقات پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران. sanagoo@goums.ac.ir
آزاده نوری، دانشجوی دکترای پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران. (nouri.azade@gmail.com)؛ دکتر لیلا جویباری (دانشیار)، دکترای آموزش پرستاری، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران. jouybari@goums.ac.ir
تاریخ دریافت: ۹۵/۱/۱۵، تاریخ پذیرش: ۹۵/۴/۶

است، پژوهشگران بیان نموده‌اند: " فرض نرمال بودن داده‌ها در تمام حیطه‌های مربوط به ادراکات و انتظارات و همچنین شکاف کیفیت خدمات آموزشی پذیرفته شد (p<۰/۰۵)" و از آزمون آماری تی مستقل و آنالیز واریانس یک طرفه که آزمون‌های پارامتری هستند برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شده است. در انتخاب یک آزمون آماری ابتدا باید تصمیم بگیریم که از آزمون‌های آماری پارامتریک جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده کنیم، یا غیرپارامتریک. یکی از اصلی‌ترین ملاک‌ها برای انتخاب آزمون، انجام آزمون کولموگروف-اسمیرنوف است. آزمون کولموگروف- اسمیرنوف نرمال بودن توزیع داده‌ها را نشان می‌دهد. یعنی این که توزیع صفت در یک نمونه را با توزیعی که برای جامعه مفروض است، مقایسه می‌کند. اگر داده‌ها دارای توزیع نرمال باشند، امکان استفاده از آزمون پارامتریک وجود دارد، و در غیر این صورت باید از آزمون ناپارامتریک استفاده کنیم. نکته بسیار مهم در اینجا این است که در برون‌داد آزمون کولموگروف – اسمیرنوف اگر آزمون معنادار بود یعنی p کوچک‌تر از ۵ صدم بود، به این معنی است که توزیع نرمال نیست و باید از آزمون ناپارامتریک استفاده کنیم. و اگر نتیجه این آزمون معنادار نباشد، امکان استفاده از آزمون پارامتریک وجود دارد(۵و۶). در مطالعه حاضر محققین علی‌رغم معنادار شدن آزمون کولموگروف اسمیرنوف، از آزمون‌های پارامتری تی مستقل و آنالیز واریانس یک طرفه استفاده شده است که باید از معادل غیر پارامتری آنها یعنی آزمون یومن ویتنی به جای تی مستقل و از آزمون غیرپارامتری کروسکال والیس به جای آزمون آنالیز واریانس یک طرفه استفاده می‌شد(۷).

در پایان ضمن تشکر از تمام اساتید محترمی که در انجام این پژوهش و تدوین مقاله مشارکت داشته‌اند، تأکید می‌گردد که نقد حاضر به منظور افزایش کیفیت و رفع ابهام مقاله فوق‌الذکر صورت گرفته است.

منابع

1. Aminpour F, Kabiri P, Naji H. [Isfahan University of Medical Sciences: Two Decades of Scientific Achievements]. Iranian Journal of Medical Education. 2008; 8(1): 164-174.[Persian]
2.Yarmohammadian MH, Nazari M, Bahman ziari N, Moradi R, Mirzaei H, Navvabi E.[Evaluation of Educational Services Quality for Healthcare Services Management Students of Isfahan University of Medical Sciences Based on SERVQUAL Model]. Iranian Journal of Medical Education. 2015; 15 :319-329.[Persian]
3. STROBE Statement—Checklist of items that should be included in reports of cross-sectional studies. [citd 2016 July 26]. available from: www.strobe-statement.org.
4. Sim J, Wright CH. Research in healthcare: concept, design and methods. United Kingdom, Cheltenham: Nelson Thornes; 2000.
5. Razali NM,Wah YB. Power comparisons of Shapiro-Wilk, Kolmogorov-Smirnov, Lilliefors and Anderson-Darling tests. Journal of Statistical Modeling and Analytics. 2011; 2(1): 21-23.
6. Steinskog J, Tjosthem B, Kvamsto G. A cautionary note on the use of the Kolmogorov-Smirnov test for normality. Monthly Weather Review. 2007; 135(3): 1151-1157.
7. Mohammad K,Nahapetian V, MalekAfzali H. [Statistical methods and health indicators]. Tehran: Salman publication; 2003.[Persian]

پاسخ به نقد مقاله:

ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی دانشجویان رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان بر اساس مدل سروکوال

محمدحسین یارمحمدیان، مریم نظری، نجمه بهمن‌زیاری، رضا مرادی*، هیوا میرزایی، الهه نوابی*

سردبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

چون بنده در تاریخی که مقالات اصلاحیه می‌خورد فرصت کافی برای چک نهایی مقاله نداشتم، این قسمت در ویراستاری اشتباه شده است و من دقت نکرده‌ام(در نسخه اولیه درست بوده است). یکی از بدیهیات هست که باید پی ولیو آزمون کولموگروف اسمیرنوف بالاتر از ۵ صدم باشد تا توزیع داده‌ها نرمال باشد، نه پایین‌تر از ۵ صدم.

با تشکر

* **نویسنده مسؤول:** رضا مرادی، دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. reza.rawansar@gmail.com

دکتر محمدحسین یارمحمدیان (استاد)، مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. (yarmohamadian@mng.mui.ac.ir)؛ مریم نظری، دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده علوم پزشکی، واحد علوم تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (miriam.nazari.hsm@gmail.com)؛ نجمه بهمن‌زیاری، دانشجوی دکترای سیاست‌گذاری سلامت، گروه مدیریت و اقتصاد سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. (hiva.mirzaei74@gmail.com)؛ هیوا میرزایی، دانشجوی کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران. (hiva.mirzaei74@gmail.com)؛ الهه نوابی، دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران. (sahel4824@yahoo.com)

تاریخ دریافت: ۹۴/۲/۶، ۹۴، تاریخ پذیرش: ۹۴/۵/۱۷